

TERVISEAMET

Anija Vallavalitsus
anija@anija.ee

Teie 12.06.2024 nr 8-5/871

Meie 09.07.2024 nr 9.3-1/24/6355-2

**Anija valla Kaunissaare küla Pihlaka
maaüksuse detailplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
vajalikkuse seisukoht**

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõike 6 alusel seisukoha saamiseks Anija valla Kaunissaare küla Pihlaka maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) eelnõu.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on üksiktuuliku kavandamine Pihlaka (14101:001:0874) kinnisasjale, hübriidlahendusena kavandatava Pihlana päikeseelektrijaama osana. Maaüksuse kõrvale kavandatakse ka päikeseparki, millele on väljastatud 23.11.2023 ehitusluba nr 2312771/09537. Planeeringu koostamise eesmärk on krundi moodustamine, hoonestusala ja ehitusõiguse määramine, müra-, vibratsiooni- ja insolatsioonitingimusi ning muid keskkonnatungimusi tagavate nõuete seadmine. Planeeringuga määratakse tuuliku võimalik maksimaalne kõrgus. Lähimad hooned asuvad kinnistu piirist linnulennult ligikaudu 500 m kaugusel (Lauda 14001:002:0695), lähim elamu 640 m (Vohuniidi 14001:002:0830), tiheastustusega ala elamumaad ca 1 km kaugusel ning kortermajade piirkond 1,5 km kaugusel. Anija Vallavolikogu 13.08.2023 otsusega nr 180 kehtestatud Anija valla üldplaneeringu kohaselt jääb Kaunissaare küla Pihlaka maaüksus hajaastustusega ala, kus juhtotstarvet üldplaneeringuga ei muudeta. Üldplaneeringu kohaselt on lubatud paigutada kinnistule väiketuulikut oma majapidamise või ettevõtte tarbeks. Tuulikute kõrgust üldplaneeringuga ei reguleerita.

Amet on tutvunud Anija valla Kaunissaare küla Pihlaka maaüksuse detailplaneeringu ja KSH algatamise eelnõuga ning juhib tähelepanu järgmistele asjaoludele:

- KSH eelhindangus (lk 6): „*Tuulikute kasutusajal tekib vibratsioon tuulikute turbiinide töötamisel, kuid üldiselt peaks vibratsioon sumbuma tuuleturbiinide vundamentides ning üldjuhul ei kandu edasi väljapoole vundamenti.; Tuuliku ehitamise käigus kandub lähipiirkonda mõningast vibratsiooni ja müra, kuid see ei ole püsiva iseloomuga ning kaob peale ehitustegevust. Ehitamisel võib vibratsioon ja müra tekkida nt kaevetööl, puurimisel, geoloogilistel uuringutel ja kaablite paigaldamisel, tuuliku püstitamisel ja materjalide transpordil. Ehitamine on üldiselt lühiajaline protsess ning võib eeldada, et selle mõju on väheoluline. Lähim elamu asub ligikaudu 640 meetri kaugusel ning eeldatavalt sinna häiriv ega ülenormatiivne müra ei kandu. Lähim hoonestatud kinnistu asub 500 meetri kaugusel idas ning tegemist on loomapidamishoonega, kus ühed ja samad loomad pikaaegselt ei viibi ning eeldatavalt ehitustegevus seda negatiivselt ei mõjuta.; Tuulegeneraator tekitab terve enda eluea jooksul ka mehaanilist müra, mida*

põhjustavad eelkõige mootor ning tuuleturbiini käigukast. Selline müra peaks kaasaegsete tuulikute puhul olema üldjuhul tajutav ainult turbiini läheduses. Tuuliku töötamisel tekib ka aerodünaamiline müra, mis tekib tuulegeneraatorite labade liikumisel läbi õhu. See on tuulikute peamine müraallikas, kuid kaasaegsed tuulikud on ehitatud üldiselt selliselt, et sellise müra teket on hästi piiratud ning ka võimsaimate elektrituulikute töötamisega kaasnev heli ei ulatu müranorme ületaval tasemel eelduste järgi tuulikust kaugemale kui 500-600 meetrit. Tuulikute tekitatav müra sõltub tuule kiirusest ning mida tugevam on tuul, seda kiiremini pöörlevad tuuliku labad ja seetõttu suureneb ka tuulikust tulenev müra.“ Amet juhhib tähelepanu, et ehitus- ja kasutusaegsed vibratsioonitasemed ei ületaks sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 toodud piirväärtuseid.

- KSH eelhindangus (lk 7): „Hindamaks tuulikute müra mõju tuleb teostada müra modelleerimine. Müra modelleerimise tulemusena tuleb koostada müra levikut iseloomustavad mürakaardid, mis peavad olema aluseks hinnangule kas ja millistel tingimustel (leevendusmeetmed) on võimalik Pihlaka kinnistule tuulik püstitada. Kuivõrd võib inimestele olla häiriv ka normide piiridesse jääv müra, siis tuleb hinnata, kas antud kinnistu on sobiv tuuliku püstitamiseks.“ Amet juhhib tähelepanu, et hindamaks planeeritaval alal esinevate müratasemete vastavust keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ lisas 1 kehtestatud tasemetele, tuleb mürauuringu valmimisel selle edastada ametile hinnangu andmiseks. Mürauuringu koostamisel arvestada keskkonnaministri 03.10.2016 määrusega nr 32 „Välisõhus leviva müra piiramise eesmärgil planeeringu koostamise kohta esitatavad nõuded“ ning tuginedes § 3 lg 3 punkt 5 hinnata ka maksimaalseid müratasemeid.
- Ehitusmüra tasemed ei tohi lähedusse jäävatel elamualadel ajavahemikus 21.00-07.00 ületada KeM määruse nr 71 lisas 1 toodud normtasest. Impulssmüra piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Impulssmüra põhjustavat tööd teha tööpäevadel kella 07.00-19.00.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Jaroševitš
vaneminspektor
Põhja regionaalosakond

55674859
kristina.jaroševitš@terviseamet.ee